

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

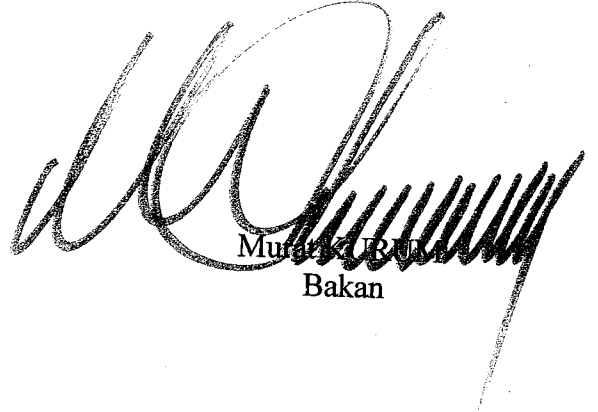
Sayı :30824082-610-11629850
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Ocak 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN GÖKAN ZEYBEK'İN
TBMM 7/19420 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/19420
GK 51

SORULAR

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, Faaliyet raporları başlıklı 41. Maddesinde; "İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan mali bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir." Hükmüne yer verilmiştir. Buna karşı, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 2023 yılı faaliyet raporunda bu yönde bilgi bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, bakanlığın, 2023 Mali Yılı Faaliyet Raporu incelendiğinde, 630.05.02.50.02 kodunda, 630.07.03.90.90 kodunda belediyelere transfer yapıldığı görülmektedir. 22 koduyla Yerel Yönetimlerin Güçlendirilmesi amacıyla, 664.068.441 TL kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Yine Faaliyet raporunda, 07.01. Kurum, İşletme ve Hane Halkına yapılan Sermaye transferleri için 5.091.240.897 TL, 07.3 Hazine Yardımları için ise 13.688.300.699 TL, kullanıldığı anlaşılmaktadır.

1-Faaliyet raporunda birlik, kurum veya kuruluşlara yapılan yardımların, tüzel kişiler bazında ve tutarlarıyla neden yer verilmemiştir? Söz konusu bilgiler hukuken zorunlu olan bilgilerin kamuoyu ile paylaşarak, kanunun emredici hükümlerinin yerine getirilmeme nedeni nedir?

2-2023 Mali Yılı Faaliyet Raporu incelendiğinde, 630.05.02.50.02 kodunda belediyelere yapılan transfer, 191.566.524,87 TL olup, bu tutarın hangi belediyelere, hangi amaçla gönderilmiştir?

3-630.07.03.90.90 kodunda belediyelere yapılan sermaye transferi 10.000.000.00 TL olup, bu tutarın "Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hazine Yardımları" kapsamında kodlandığı anlaşılmaktadır. Bu tutar hangi amaçla gerçek ya da tüzel kişilere gönderilmiştir?

4-Faaliyet raporunda, 07.01. Kurum, İşletme ve Hane Halkına yapılan Sermaye transferleri için 5.091.240.897 TL, 07.3 Hazine Yardımları için ise 13.688.300.699 TL hangi gerçek kişilere ve hangi amaçla gönderilmiştir?

5-22 koduyla Yerel Yönetimlerin Güçlendirilmesi amacıyla kullanılan 664.068.441 TL hangi belediyelere ve hangi amaçla gönderilmiştir?

CEVAP

1-Bakanlığımız 2023 yılı faaliyet raporunda yer alan mali tabloların tamamı program bütçe sistemi doğrultusunda kullanılması gereken kodlama yapısına göre hazırlanmıştır.

Mali tablolarda yer alan tüm mali verilerin faaliyet bazında açıklamalarına da harcama birimlerinin ilgili bölümlerinde detaylı bir şekilde yer verilmiştir.

2-Soruda sorulan 630-05.02.50.02 kodundan yapılan 191.566.524,87 TL tutarındaki harcama Program bütçe sistemine göre **“21- Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği”** programı altında yer alan **“18704-Atıksu Arıtma Tesisleri Enerji Desteği”** faaliyeti kapsamında yapılan bir harcamadır.

Program bütçe sisteminde;

- “05.02” olarak kodlanan ekonomik kodun açıklaması “Hazine Yardımları” şeklinde,
- “05.02.50.02” olarak kodlanan ekonomik kodun açıklaması “Belediyelere” şeklinde yapılmıştır.

2023 yılında **“21- Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği”** programı altında yer alan **“18704-Atıksu Arıtma Tesisleri Enerji Desteği”** faaliyeti kapsamında **“05.02-Hazine Yardımları”** ekonomik kodunda 1.033.306.606,57 TL harcama yapılmıştır.

Söz konusu harcamalar Bakanlığımız Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. **“Atıksu Arıtma Tesisi Enerji Teşviki Yönetmeliği”** 11.11.2023 tarih ve 32366 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, bu düzenlemeyle alıcı ortamın su kalitesinin yükseltilmesi için, atıksu altyapı tesisi yönetimlerinden atıksu arıtma tesisini kuran, işleten ve ilgili mevzuatta belirtilen yükümlülükleri yerine getirdikten sonra arıtılmış atıksularını alıcı ortama deşarj edenler veya geri dönüşümlü olarak kullananların arıtma tesisi işletme maliyetleri hafifletilmekte ve arıtma tesislerinin çalıştırılması teşvik edilmektedir.

Atıksu arıtma tesisi yatırımları yeterli finansal kaynak sağlanarak gerçekleştirilmesine rağmen, yapıldıktan sonra elektrik giderlerinin yüksek bulunması nedeniyle etkin bir şekilde işletilememektedir. Bu sebeple çevre bilinci oluşuncaya kadar atıksu arıtma tesislerini çalıştıranların teşvik edilmesi su kaynaklarının korunması açısından önem arz etmektedir.

Yönetmeliğe göre, atıksuların arıtılması amacıyla atıksu arıtma tesislerinde kullanılan ve ödemesi yapılan bir önceki yıla ait vergiler ve kesintiler hariç elektrik enerjisi giderinin, Cumhurbaşkanı tarafından her yıl belirlenecek olan kısmı atıksu altyapı tesisi yönetimlerine geri ödenecektir. Geri ödemenin oranı 23.10.2011 tarih ve 28093 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararı ile % 50 olarak belirlenmiştir.

3-Soruda sorulan 630-07.03.90.90 kodundan yapılan 10.000.000.000 TL tutarındaki harcama Program bütçe sistemine göre **“11- Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Yardımlaşma”** programı altında yer alan **“21482- TOKİ Tarafından Yapılan Sosyal Konut Finansmanı Desteği”** faaliyeti kapsamında yapılan bir harcamadır.

Program bütçe sisteminde;

- “07.03” olarak kodlanan ekonomik kodun açıklaması **“Hazine Yardımları”** şeklinde,
- “07.03.90.90” olarak kodlanan ekonomik kodun açıklaması **“Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hazine Yardımları”** şeklinde

yapılmıştır.

Bakanlığımız 2023 yılı bütçesinde tahsis edilen 10.000.000.000 TL ödeneğin tamamı bütçe kanunu gereğince Sosyal Konut yapımında kullanılmak üzere TOKİ Başkanlığına aktarılmıştır.

4-Soruda sorulan **“07.01- Kurum, İşletme ve Hane Halkına Yapılan Sermaye Transferleri”** kodundan yapılan 5.091.240.897 TL tutarındaki harcama Program bütçe sistemine kodlanmış yatırım projeleri, Kahramanmaraş Depreminden Etkilenen İllerde Kentsel Dönüşüm Uygulamaları ve kentsel dönüşüm projeleri için harcanmıştır.

Program bütçe sisteminde;

- “07.01” olarak kodlanan ekonomik kodun açıklaması “**Kurum, İşletme ve Hane Halkına Yapılan Sermaye Transferleri**” şeklinde, yapılmıştır.

Bakanlığımız 2023 yılı bütçesinde “07.01- Kurum, İşletme ve Hane Halkına Yapılan Sermaye Transferleri” kodundan yapılan harcamalar;

- Program bütçe sistemine göre “2- Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi” programı altında yer alan “23441- Kahramanmaraş Depreminden Etkilenen İllerde Kentsel Dönüşüm Uygulamaları” faaliyeti için 4.000.000.000 TL,
- Program bütçe sistemine göre “2- Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi” programı altında yer alan “560- Kentsel Dönüşüm Uygulamaları” faaliyeti için 812.500.000 TL,
- Yatırım programında yer alan “22538- IPA Altyapı Yatırımları Programı” projesi için 105.999.951,01 TL,
- Yatırım programında yer alan “13036- EKÖK Kapsamında Endüstriyel Emisyon Stratejisinin Belirlenmesi” projesi için 3.647.386,88 TL,
- Yatırım programında yer alan “13054- Katı Atık Programı” projesi için 157.584.504,48 TL,
- Yatırım programında yer alan “19064- Türkiye’nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Potansiyelinin Değerlendirilmesi için Teknik Destek” projesi için 5.592.999,22 TL,
- Yatırım programında yer alan “7987- Çevre ve İklim Değişikliği Operasyonel Programı” projesi için 5.916.055,16 TL,

Olmak üzere toplam 5.091.240.896,75 TL harcama yapılmıştır.

Soruda sorulan “07.03-Hazine Yardımları” kodundan yapılan 13.688.300.699 TL tutarındaki harcama Program bütçe sistemine kodlanmış yatırım projeleri ve sosyal konu finansmanı için harcanmıştır.

Program bütçe sisteminde;

- “07.03” olarak kodlanan ekonomik kodun açıklaması “**Hazine Yardımları**” şeklinde, yapılmıştır.

Bakanlığımız 2023 yılı bütçesinde “07.03-Hazine Yardımları” kodundan yapılan harcamalar;

- Program bütçe sistemine göre “11- Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Yardımlaşma” programı altında yer alan “21482- TOKİ Tarafından Yapılan Sosyal Konut Finansmanı Desteği” faaliyeti için 10.000.000.000 TL,
- Yatırım programında yer alan “15796- Dalyan Kanalları Kıyı Düzenlemesi” projesi için 12.100.000 TL,
- Yatırım programında yer alan “21924- İzmit Körfezi Doğu Baseni Dip Çamuru Temizliği” projesi için 125.000.000 TL,
- Yatırım programında yer alan “8367- Korunan Alanlarda İmar Planı Yapımı” projesi için 92.040 TL,
- Yatırım programında yer alan “21901- Marmara Adası Yürüyüş Yolları” projesi için 19.200.000 TL,
- Yatırım programında yer alan “8340- İskan Projeleri Tamamlama ve Kesin Hesap” projesi için 12.471.000 TL,

- Çevre Kanunu Gelirleri İle Yürütülen Faaliyetler kapsamında “**20443- Çevre Alt Yapı Projeleri Destek Programı**” projesi için 3.319.437.658,69 TL,
- Çevre Kanunu Gelirleri İle Yürütülen Faaliyetler kapsamında “**20444- Hava Kalitesi Programı**” projesi için 200.000.000 TL

Olmak üzere toplam 13.688.300.698,69 TL harcama yapılmıştır.

5-Soruda sorulan “**22- Yerel Yönetimlerin Güçlendirilmesi**” programı program bütçe sistemine göre Bakanlığımız Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü bütçesine ait ödeneklerin tahsis edildiği program kodudur.

Bu program kodu altında yapılan 664.068.440,51 TL harcamanın tamamı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ile İl Müdürlüklerinde yer alan Yerel Yönetimler Şube Müdürlükleri faaliyetleri için yapılan harcamalar olup, bu kod altında hiçbir belediyeye aktarım yapılmamıştır.

Bu kapsamda yapılan harcamalar;

- Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünde ve İl Müdürlüklerinde yer alan Yerel Yönetimler Şube Müdürlüklerinde çalışan personellerin maaş giderleri için 640.666.993,83 TL harcama yapılmış,
- Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ve İl Müdürlüklerinde yer alan Yerel Yönetimler Şube Müdürlükleri kırtasiye, demirbaş malzeme, görev yolluğu giderleri, fatura ödemeleri gibi cari giderler için 23.401.446,68 TL harcama yapılmıştır.